

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Broj: 01-452/22

Podgorica, 7 septembar 2022. godine

MP/MP

www.ombudsman.co.me

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 20 i člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl.list CG", br.42/11, 32/14 i 21/17), sproveo je ispitni postupak po pritužbi XX, iz Pljevlja i utvrdio činjenično stanje na način koji slijedi.

I UVOD

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, odnosi se na nepostupanje Osnovnog državnog tužilaštva u Pljevljima po krivičnoj prijavi podnositeljke pritužbe podnijete dana 2. marta 2021. godine.

II ČINJENICE

2. Činjenice utvrđene na osnovu navoda podnositeljke pritužbe i izjašnjenja Osnovnog državnog tužilaštva u Pljevljima, te dostavljene dokumentacije, mogu se sublimirati na sljedeći način.

3. Podnositeljka pritužbe dana 2. marta 2021. godine Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima podnijela je krivičnu prijavu protiv XX, Glavnog ovlašćenog službenog lica u Sekretarijatu za opštu upravu u Opštini Pljevlja, zbog krivičnih djela zloupotreba službenog položaja iz člana 416 Krivičnog zakonika CG i nesavjestan rad u službi iz člana 417 Krivičnog zakonika CG.

4. Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima dana 1. juna 2021. godine, donijelo je rješenje Kt. br. 53/21, kojim je odbacilo predmetnu krivičnu prijavu.

5. Na osnovu stanja u spisima predmeta proizilazi da je Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima pokušalo da dostavi podnositeljki pritužbe (dana 10. juna 2021. godine) obavještenje i odluku po predmetnoj krivičnoj prijavi na adresu iz spisa predmeta ul. Podgorička br 38 Pljevlja, ali da se navedeno pismeno vratilo neuručeno sa naznakom da je otputovala na odmor.

6. Dana 5. jula 2021. godine, Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima predmetno obavještenje sa rješenjem o odbačaju krivične prijave istaknulo je na oglasnoj tabli tužilaštva.

7. Dana 21. aprila 2022. godine i 1. juna 2022. godine, podnositeljka pritužbe Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima dostavila je zahtjev i urgenciju za informaciju o postupanju po predmetnoj krivičnoj prijavi.

8. Dana 3. juna 2022. godine, Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima imenovanoj dostavilo je obavještenje br. Kt. br. 52/21. od 1. juna 2022. godine.

III RELEVANTNO PRAVO

Ustav Crne Gore («Službeni list CG», br.1/2007)

Član 6

Crna Gora jemči i štiti prava i slobode. Prava i slobode su nepovredivi. Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih.

Član 57 stav 1

Svako ima pravo da se, pojedinačno ili zajedno sa drugim, obrati državnom organu ili organizaciji koja vrši javna ovlašćenja i da dobije odgovor.

Zakonik o krivičnom postupku („Službeni list Crne Gore”, br. 57/09, 49/10, 47/14, 2/15, 35/15, 58/15, 28/18, 116/20, 145/21)

Član 59

(1) Kad državni tužilac nađe da nema osnova da preduzme gonjenje za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili da nema osnova da preduzme gonjenje protiv nekog od prijavljenih saučesnika dužan je da, u roku od osam dana, o tome obavijesti oštećenog, uputi ga da može sam preduzeti gonjenje i dostavi mu rješenje o odbacivanju krivične prijave, osim u slučajevima iz člana 272 stav 6 i člana 273 ovog zakonika.

(3) Oštećeni ima pravo da preduzme, odnosno nastavi gonjenje, u roku od 30 dana od dana kad je primio obavještenje iz stava 1 ovog člana, a u slučaju da je podnio pritužbu u skladu sa članom 271a ovog zakonika, u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja neposredno višeg državnog tužilaštva o postupanju po pritužbi.

(6) Obavještenje državnog tužioca, odnosno suda da oštećeni može preduzeti gonjenje sadrži i pouku koje radnje može preduzeti radi ostvarivanja ovog prava.

Lično dostavljanje

Član 193

Pismeno za koje je u ovom zakoniku određeno da se ima lično dostaviti predaje se neposredno licu kome je upućeno. Ako se lice kome se pismeno mora lično dostaviti ne zatekne tamo gdje se dostavljanje ima izvršiti, dostavljač će se obavijestiti kad i na kojem mjestu može to lice da zatekne i ostaviće mu kod jednog od lica iz člana 194 stav 1 ovog zakonika pisano obavještenje da, radi primanja pisma, bude u određeni dan i čas u svom stanu ili na svom radnom mjestu. Ako i poslije toga dostavljač ne zatekne lice kome se dostavljanje ima izvršiti, postupiće u skladu sa članom 194 stav 1 ovog zakonika i smatra se da je time dostavljanje izvršeno.

Posredno dostavljanje

Član 194

(1) Pismena za koja u ovom zakoniku nije određeno da se moraju lično dostaviti, ako se ne mogu neposredno predati licu kome su upućena, odnosno ako se primalač ne zatekne u stanu, mogu se predati nekome od njegovih odraslih članova domaćinstva, koji je dužan da primi pismo. Ako se oni ne zateknu u stanu, pismo će se predati upravniku stambene zgrade, odnosno ulaza ili susjedu, ako na to pristanu. Ako se dostavljanje vrši na radnom mjestu lica kome se pismeno ima dostaviti, a to lice se tu ne zatekne, dostavljanje se može izvršiti licu ovlašćenom za prijem pošte koje je dužno da primi pismo ili licu koje je zaposleno na (2) Ako se utvrdi da je lice kome se pismeno ima dostaviti odsutno i da mu lica iz stava 1 ovog člana zbog toga ne mogu pismeno na vrijeme predati, pismo će se vratiti uz naznačenje gdje se odsutni nalazi.

Član 195 stav 4

Ako okrivljeni ima branioca, optužnica, optužni predlog, privatna tužba, presuda i sve odluke od čijeg dostavljanja teče rok za žalbu ili prigovor, kao i žalba protivne stranke koja se dostavlja radi odgovora, dostaviće se i braniocu i okrivljenom u skladu sa članom 194 ovog zakonika. U tom slučaju rok teče od dana dostavljanja pismena okrivljenom, odnosno braniocu. Ako se okrivljenom ne može dostaviti odluka, odnosno žalba na njegovu do tada poznatu adresu ili zato što nije prijavio promjenu adresu, to pismeno istaći će se na oglasnoj tabli suda, a može se objaviti na internet stranici suda i protekom osam dana od dana isticanja smatra se da je izvršeno punovažno dostavljanje.

Dostavljanje pismena privatnom tužiocu i oštećenom kao tužiocu

Član 196

Obavještenje za podnošenje privatne tužbe ili optužnice, kao i poziv za glavni pretres dostavlja se privatnom tužiocu i oštećenom kao tužiocu, odnosno njihovom zakonskom zastupniku lično u skladu sa članom 193 ovog zakonika, a njihovim punomoćnicima u skladu sa članom 194 ovog zakonika. Na isti način dostavljaju im se i odluke za koje od dana dostavljanja teče rok za žalbu, kao i žalba protivne stranke koja se dostavlja radi odgovora. Ako se licima iz stava 1 ovog člana ili oštećenom dostavljanje ne može izvršiti na do tada poznatu adresu, sud će obavještenje, odnosno odluku ili žalbu istaći na oglasnoj tabli suda i protekom osam dana od dana isticanja smatra se da je izvršeno punovažno dostavljanje.

Član 256a

Rukovodilac državnog tužilaštva ili državni tužilac kome je predmet dodijeljen u rad dužan je da doneše odluku, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana prijema predmeta.

Odbacivanje i dopuna krivične prijave

Član 271

O odbacivanju krivične prijave obavijestiće se podnositelj krivične prijave, oštećeni u skladu sa članom 59 ovog zakonika, kao i lice protiv koga je podnijeta krivična prijava, ako ono to zahtijeva. Oštećeni i podnositelj krivične prijave u obavještenju će se poučiti o pravu na podnošenje pritužbe na rješenje o odbacivanju krivične prijave.

Pritužba na rješenje o odbacivanju krivične prijave

Član 271a

Oštećeni ili podnositelj krivične prijave kad nema oštećenog ili je oštećeni nepoznat imaju pravo da, u roku od osam dana od dana prijema obavještenja iz člana 271 stav 2 ovog zakonika, neposredno višem državnom tužilaštvo podnesu pritužbu kojom zahtijevaju preispitivanje rješenja o odbacivanju krivične prijave. Neposredno više državno tužilaštvo će o svom postupanju po pritužbi iz stava 1 ovog člana obavijestiti oštećenog, odnosno podnosioca krivične prijave u roku od 30 dana od dana podnošenja pritužbe.

Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 42/2011 i 32/2014)

Član 33

Zaštitnik/ca može, u postupku ispitivanja pritužbe, uputiti podnosioca/podnositeljku da iskoristi druga pravna sredstva za otklanjanje povrede na koju ukazuje, ukoliko smatra da se povreda može otkloniti samo tim sredstvima ili bi otklanjanje povrede bilo efikasnije.

Član 43

O rezultatima ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik obavještava podnosioca/teliku pritužbe dostavljanjem mišljenja.

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 1

Visoke strane ugovornice jamče svim licima pod svojom jurisdikcijom prava i slobode utvrđene u Dijelu I ove konvencije.

Član 13

Svako čija su prava i slobode, priznata ovom konvencijom, narušena ima pravo na pravni lijek pred nacionalnim vlastima, čak i onda kada su povredu ovih prava i sloboda učinila lica u vršenju svoje službene dužnosti.

Direktiva 2012/29/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012. o uspostavljanju minimalnih standarda za prava, podršku i zaštitu žrtava krivičnih djela, te o zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2001/220/PUP

Član 1

Ciljevi

1. Cilj ove Direktive je da se žrtvama krivičnih djela garantuje adekvatna informacija, pomoć i zaštita, kao i mogućnost da učestvuju u krivičnim postupcima.

Član 2

Definicije

1. Za potrebe ove Direktive primjenjivaće se sljedeće definicije:

(a) „žrtva“ označava:

(i) fizičko lice koje je pretrpjelo povredu, uključujući fizičku, psihičku ili emotivnu povredu, ili materijalnu štetu koja je direktno prouzrokovana krivičnim djelom;

Član 6

Pravo na dobijanje informacija o njihovom predmetu

1. Države članice će omogućiti da žrtve budu obaviještene pismenim putem bez nepotrebnog odlaganja o pravu da dobiju sljedeće informacije o pokrenutom krivičnom postupku na osnovu podnijete prijave krivičnog djela koje su pretrpjeli, te da, na upućen zahtjev, dobiju pomenute informacije:a) o svakoj odluci o obustavljanju ili okončanju istrage, ili o odluci o nepreduzimanju krivičnog gonjenja počinjoca krivičnog djela;

(...)

3. Informacija koja je omogućena u skladu sa stavom 1(a) (..), uključivaće obrazloženje ili kratkak rezime razloga na osnovu kojih je odluka donijeta, osim u slučaju odluke koju je donijela porota, ili odluke koja je donijeta na osnovu razloga povjerljivog karaktera, za koje nacionalno zakonodavstvo ne predviđa obrazloženje.

4. Želja žrtava da budu ili ne budu informisane biće obavezujuća za nadležni organ, osim ukoliko se ne zahtijeva obavezno pružanje informacije u cilju ostvarivanja prava žrtve na aktivno učestvovanje u krivičnom postupku. Države članice će dozvoliti žrtvama promjenu mišljenja u vezi sa njihovom željom u svakom trenutku i uzeće u obzir pomenutu promjenu mišljenja.

Član 11

Pravo u slučaju donošenja odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja

1. Države članice će garantovati da žrtve, u skladu sa njihovim pravnim statusom u dotičnom krivično-pravnom sistemu, ostvare pravo na reviziju odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja. Proceduralna pravila u vezi sa ostvarivanjem pomenutog prava na reviziju odluke biće određena u okviru nacionalnog zakonodavstva.

(...)

3. Države članice će garantovati da će se žrtve obavijestiti pismenim putem bez nepotrebnog odlaganja o svom pravu da dobiju informaciju i da će dobiti dovoljno informacija kako bi odlučile da li da zatraže reviziju odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja, na osnovu upućenog zahtjeva.

IV OCJENA ZAŠTITNIKA

9. Podnositeljka pritužbe žali se da Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima više od godinu dana ne postupa po njenoj krivičnoj prijavi.

10. Izjašnjavajući se na navode iz pritužbe Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima istaklo je da je podnositeljka pritužbe tom tužilaštvu dana 2. marta 2021. godine, podnijela krivičnu prijavu protiv XX, Glavnog ovlašćenog službenog lica u Sekretarijatu za opštu upravu u Opštini Pljevlja zbog krivičnih djela nesavjestan rad u službi iz člana 417 Krivičnog zakonika Cme Gore i zloupotreba službenog položaja iz člana 416 Krivičnog zakonika. Nakon prikupljenih obaveštenja od strane UP-CB Pljevlja koji su dostavljeni tom tužilaštvu državna tužiteljka je rješenjem Kt. br. 53/21, od 1. juna 2021.godine, odbacila krivičnu prijavu. Nadalje se ističe da kako imenovanoj se nije moglo uredno uručiti rješenje o odbačaju, sa obaveštenjem o njenim pravima, na adresu koju je navela u krivičnoj prijavi, a na povraćenim dostavnicama je konstatovano „dostava pokušana 10. juna 2021.godine, "imenovana trenutno otputovala na odmor, na primorje" i, " Imenovana trenutno otputovala na more", to je dana 5. jula 2021.godine, rješenje o odbačaju Kt.br.53/21 od 1.juna 2021.godine istaknuto na oglasnoj tabli tog tužilaštva.

11. Zaštitnik cijeni da predmetnu pritužbu treba ispitivati na osnovu odredbe člana 32 Ustava Crne Gore i analogno tome, prava iz odredbe člana 6 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, u dijelu kojim se garantuje pravo na pristup sudu.

a) Opšti principi – relevantna načela

12. Član 6 stav 1 Konvencije ne jemči samo pravo na to da postupak bude pravičan, javan i brz kada se vodi pred tijelima koja imaju svojstvo nezavisnog i nepristrasnog organa, nego prema tumačenju suda garantuje i da se o svim pravima koja imaju svojstvo "građanskih prava i obaveza" može pokrenuti postupak pred takvim tijelom. Prema tome član 6 Evropske konvencije osigurava svakom licu pravo da se povodom bilo kojeg njegovog zahtjeva, koji je povezan sa njegovim građanskim pravima i obavezama, obrati sudu ili tribunalu.

13. Sud ili tribunal u materijalnom smislu karakteriše sudska funkcija, odnosno, odlučivanje o stvarima iz njegove nadležnosti na osnovu pravnih pravila, sprovodenjem postupaka na propisan način. Međutim, Evropski sud u nekim predmetima zauzeo je stav da domaći organ koji se ne može klasifikovati kao sud neke države ipak može, za potrebe člana 6 stav 1, da se podvede pod koncept „tribunala“ u materijalnom smislu, čime se ukazuje na „autonomnu“ prirodu pojma sud per se. Tako je sudska praksa Suda doprinijela nastanku šireg koncepta „tribunala“ odnosno „suda“, prevazilazeći tradicionalne formalne pravosudne mehanizme i tako omogućavajući primjenu člana 6 stav 1, čak i u upravnim sporovima vansudske prirode.

14. Na ovo pravo "pravo na sud" od kojeg je pravo na pristup jedan aspekt, može se osloniti svako ko smatra, na spornoj osnovi, da je miješanje u vršenje njegovih ili građanskih prava nezakonito i žali se da mu nije pružena mogućnost da podnese tužbu sudu u skladu sa zahtjevima člana 6 stav 1. Pravo na sud uključuje ne samo pravo na pokretanje postupka već i pravo da se od suda dobije odluka o rješenju spora (vidjeti Brajović i drugi protiv Crne br. 52529/12, stav 48, EHCR 2018).

15. S obzirom da Konvencija jemči prava koja su stvarna i djelotvorna, a ne prava koja su teorijska ili prividna, pravo na pristup суду pojedincu mora biti zajamčeno ne samo formalno u zakonodavstvu države ugovornice, nego se mora omogućiti da se ono stvarno i ostvari u svakom pojedinačnom slučaju.

16. Principi pravičnosti, javnosti i ekspeditivnosti postupka ne bi imali nikakve vrijednosti ukoliko taj postupak ne bi mogao da se pokrene. Vladavina prava u građanskim stvarima treško se može zamisliti bez postojanja mogućnosti pristupa суду. Osim toga neće se smatrati da je pravo na pristup суду djelotvorno ako u nacionalnom pravu postoje procesne smetnje kojima se de facto lice onemogućava da podnese tužbu суду.

17. Nadalje, prema praksi Evropskog suda da bi pravo na pristup суду bilo djelotvorno, pojedinac mora imati jasnu i stvarnu mogućnost osporavanja akta kojim se narušavaju njegova prava.

b) Primjena navedenih principa na predmetni slučaj

18. Vraćajući se na konkretni predmetni slučaj, Zaštitnik je utvrdio da nedostavljanje odluke po krivičnoj prijavi podnositeljki pritužbe spada u okvir člana 6 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

19. Zaštitnik zapaža da je Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima, u roku koji je propisan članom 256a ZKP-a, postupilo po krivičnoj prijavi podnositeljke pritužbe i donijelo rješenje o odbačaju krivične prijave.

20. Isto tako, saglasno čl.59 i čl.271a ZKP-a, pomenuto tužilaštvo sačinilo je obavještenje kojim se obavještava podnositeljka pritužbe o odbačaju krivične prijave sa poukom o pravu da, kao subsidijski tužilac u zakonom propisanom roku može da preduzme krivično gonjenje kod Osnovnog tužilaštva u Pljevljima ili da podnese pritužbu kojom zahtijeva preispitivanje rješenja o odbačaju krivične prijave Višem državnom tužilaštву u Bijelom Polju.

21. Međutim, Zaštitnik primjećuje da prilikom dostavljanja obavještenja i rješenja o odbacivanju krivične prijave Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima, u konkretnom slučaju, nije postupalo u skladu sa zakonskim pravilima o ličnom dostavljanju.

22. Naime, članom 193 Zakonika o krivičnom postupku, jasno je propisan način na koji se vrši dostava pismena koji se imaju lično dostaviti. Tako, pismo koje se ima lično dostaviti, predaje se neposredno licu kome je upućeno. Ukoliko se lice kome se pismo mora lično dostaviti ne zatekne tamo gdje se dostavljanje ima izvršiti, dostavljač će se obavijestiti kad i na kojem mjestu može to lice da zatekne i ostaviće mu kod jednog od lica iz člana 194 stav 1 ovog zakonika pisano obavještenje da, radi primanja pismena, bude u određeni dan i čas u svom stanu ili na svom radnom mjestu. Ukoliko poslije toga dostavljač ne zatekne lice kome se dostavljanje ima izvršiti, postupiće u skladu sa članom 194 stav 1 ovog zakonika i smatra se da je time dostavljanje izvršeno.

23. Zaštitnik ukazuje da, kada je zakonom predviđeno lično dostavljanje, u skladu sa prednjem citiranim pravilima, prvo se vrši pokušaj takvog dostavljanja. Ali, ako takav pokušaj bude bezuspješan, onda se vrši posredno dostavljanje, tako što se pismeno, u skladu sa pravilima dostavljanja preko drugih lica (član 194 stav 1) ostavlja tim licima, da bi ga ona potom, predala licu kome je pismo upućeno.

24. Dakle, tek kada se postupi na izloženi način, ima se smatrati da je obavljeno uredno dostavljanje.

25. Takođe, odredbama čl.196 st.1 ZKP-a jasno je propisano da se obaveštenje za podnošenje privatne tužbe ili optužnice (samim tim optužnog predloga), dostavlja oštećenom kao tužiocu lično, u skladu sa odredbama člana 193 ZKP-a. Nadalje, obaveza dostavljanja oštećenom obaveštenja o odbacivanju krivične prijave, eksplicitno je propisana i čl.59 st.1 i 3 ZKP-a, čl.271 st.2 i čl.271a st.1 ZKP-a.

26. Zaštitnik pri tom konstatiše i da zakonom nije eksplicitno propisana kao obaveza, kao ni pravo, da podnositelj krivične prijave i oštećeni sami treba da se informišu o toku postupka po podnijetoj krivičnoj prijavi.

27. Međutim, Zaštitnik ukazuje da obaveza blagovremenog dostavljanja u skladu sa zakonskim odredbama o dostavljanju, u skladu je sa načelom pravne sigurnosti jer obezbeđuje djelotvorno i efikasno ostvarivanje prava i sloboda zaštićenih kako Ustavom CG, tako i EKLJP.

28. Takav zahtjev pravne sigurnosti ne proizilazi samo iz odredbi Ustava Crne Gore, već i Direktive 2012/29/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012. o uspostavljanju minimalnih standarda za prava, podršku i zaštitu žrtava krivičnih djela, te o zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2001/220/PU5, koja daje posebnu važnost informacijama koje omogućavaju žrtvi da bude obaviještena o trenutnoj fazi bilo kog postupka. Ovo je podjednako važno za informacije koje omogućavaju žrtvi da odluči da li da traži reviziju odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja. Direktivom se upućuje da bi trebalo obezbijediti da informacije budu proslijeđene žrtvi usmenim ili pismenim putem, uključujući i posredstvom elektronskih sredstava.

29. Takođe, Direktiva propisuje da informacije žrtvi treba da budu dostavljene na poslednju poznatu adresu za dostavljanje pošte ili elektronske kontakte koje je žrtva dostavila nadležnom organu.

30. Citirani međunarodni standardi o informisanju, u jednom dijelu su implementirani u našem Zakonu o krivičnom postupku, u kojem je propisana obaveza ličnog dostavljanja rješenja o odbačaju krivične prijave.

31. U tom pravcu Zaštitnik podsjeća i da pomenuta Direktiva ukazuje da se informacije saopštavaju ne samo pismeno već i usmeno, što znači da nadležni državni organi u cilju potpunog i valjanog saopštavanja informacija o toku postupka, pri tom u duhu odredbi ZKP-a, ukoliko nijesu u mogućnosti izvršiti urednu dostavu na adresi koja je dostavljena, osim odredbi koji pokrivaju slučajevе neposrednog (ličnog) i posrednog dostavljanja, imaju mogućnost usmenog obaveštenja – putem telefona, obzirom da u izvjesnim situacijama podnositelj krivične prijave prilikom dostavljanja ličnih podataka – generalija (adresa prebivališta/boravišta, zaposlenja i slično), ostavlja i kontakt telefon.

32. Prema stanju u spisima predmeta Zaštitnik nije mogao utvrditi da li je dostava pismena izvršena na način koji je propisan pomenutim odredbama člana 193 Zakonika o krivičnom postupku. Naime, Zaštitnik je uočio da je na jednoj od dostavnica potvrđen prijem pošiljke od strane lica koje nije podnositeljka pritužbe (dana 8. juna 2021. godine), bez konstatacije, odnosno navođenja odnosa tog lica sa podnositeljkom pritužbe koje je umjesto nje pošiljku primilo. Takođe, zapaženo je da je na jednoj od povraćenih dostavnica od strane dostavljača navedeno da je pokušana dostava sa određenim

datumom i sa razlogom neuručenja, dok na drugoj dostavnici samo se navodi razlog neuručenja, bez navođenja datuma o pokušaju uručenja pismena. Ono što se takođe nije moglo utvrditi jeste da li je dostavljач obaviješten kad i na kojem mjestu može podnositeljku pritužbe da zatekne kako bi joj pismena bila uručena, te da li je nekom od lica iz člana 194 stav 1 Krivičnog zakonika ostavljeno pisano obaveštenje da, radi primanja pismena, podnositeljka pritužbe bude u određeni dan i čas u svom stanu ili na svom radnom mjestu.

33. Istovremeno, Zaštitnik primjećuje da je nadležno tužilaštvo dana 5. jula 2021. godine, putem oglasa pozvalo podnositeljku pritužbe da primi rješenje ukazujući da protokom roka od osam dana od dana isticanja rješenja na oglasnoj tabli tužilaštva smatra se da je izvršeno punovažno dostavljanje shodno odredbi člana 195. stav 4 ZKP-a. Odnosna odredba Zakonika odnosi se na pozivanje okrivljenog i dostavljanje pismena okrivljenom, a ne na dostavljanje pismena privatnom tužiocu i oštećenom (odredba člana 196 ZKP-a)..

34. Stoga, imajući u vidu prednje navedeno, kao i citirane zakonske norme, dovodeći ih u vezu sa utvrđenim činjeničnim stanjem, Zaštitnik je mišljenja da je postupanjem ODT-a u Pljevljima na prednji način, odnosno neadekvatnim dostavljanjem rješenja o odbačaju krivične prijave zajedno sa obaveštenjem koje datira od 1. juna 2021. godine, narušena sama bit podnositeljičnog prava na pristup sudu.

35. Ovo posebno pri činjenici što je od posljednjeg pokušaja dostave pismena u odnosnom predmetu, primjećena neaktivnost tj odsutnost bilo kakve radnje od strane ODT-u Pljevljima (na primjer putem telefona i slično). Tek nakon upućenih urgencija kojima je podnositeljka pritužbe tražila od pomenutog tužilaštva informaciju o ishodu postupanja po njenoj krivičnoj prijavi, dana 3. juna 2022. godine, dostavljeno joj je obaveštenje o ishodu postupanja po toj prijavi.

36. Takođe, za Zaštitnika je i upitan zaključak tužilaštva da na oglasnoj tabli istakne predmetno rješenje, a da pri tom nije ispitalo urednost njegove dostave, odnosno ispunjenost uslova iz člana 193 Krivičnog zakonika, nakon kojih je isto tek bilo moguće istaći na oglasnoj tabli tog organa.

37. Nastavljanje sa ovakvom praksom u postupanju organa u ovakvim ili sličnim situacijama, po mišljenju Zaštitnika moglo bi predstavljati indikator da ovakvo postupanje, odnosno nepostupanje može imati za poslijedicu proizvoljnost u vršenju zakonskih ovlašćenja i ugroziti, odnosno povrijediti određena prava pojedinca.

38. Zaštitnik ukazuje da pravo na pristup sudu, nije apsolutno pravo već podliježe ograničenjima koja ne smiju ograničiti pristup ostavljen pojedincu na takav način ili u takvoj mjeri da bude narušena sama bit toga prava. Ograničenje će predstavljati povredu Konvencije ako ne slijedi legitiman cilj i ako ne postoji razuman odnos razmjernosti između korištenih sredstava i cilja koji se želi postići (vidi, između ostalih izvora prava, predmete *Kreuz v. Poland, br. 28249/95, st. 52.-57., ECHR2001-VI* i *Liakopoulou v. Greece, br. 20627/04, st. 19.-25., 24. maj 2006.*).

39. Evropski sud je stanovišta da kada organ ne može pružiti garancije koje se zahtijevaju članom 6 Evropske konvencije mora obezbijediti pravo žalbe u ovom slučaju to bi bilo pravo pritužbe, ili eventualno podnošenje optužnog akta nadležnom tužilaštvu koje ima takvo svojstvo. Iako sam po sebi član 6 stav 1 ne garantuje pravo na žalbu, mora se imati na umu da se član 6 odnosi kako na postupak pred prvostepenim organom, tako i na svaku žalbu, koja iz toga može proistekći.

Svakako, Zaštitnik upućuje podnositeljku pritužbe da se u vezi postupanja Osnovnog državnog tužilaštva u Pljevljima obrati neposredno Višem državnom tužilaštvu u Bijelom Polju zahtjevom/pritužbom za preispitivanje postupanja i odlučivanja tog tužilaštva u odnosnoj pravnoj stvari.

40. Dakle, u smislu gore navedenog, te imajući u vidu da u konkretnom slučaju Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima predmetna pismena nije uredno dostavilo podnositeljki pritužbe, pri tom ne dajući opravdana objašnjenja za takvo postupanje Zaštitnik na osnovu člana 41 stav 2 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda dalje sljedeće

M I Š L J E N J E

Podnositeljki pritužbe, nedostavljanjem odluke po njenoj krivičnoj prijavi, povrijedeno je **pravo na pristup sudu**, kao jedno od segmenata zaštićenim pravom na pravično suđenje, **zajemčeno odredbom člana 32 Ustava Crne Gore i odredbom člana 6 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda**.

Slijedom navedenog, Zaštitnik daje

P R E P O R U K U

Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima

- da iznova, bez odlaganja, podnositeljki pritužbe dostavi rješenje i obaveštenje Osnovnog državnog tužilaštva u Pljevljima Kt. br. 53/21, od 1. juna 2021. godine;
- du budućim istim/sličnim postupcima, prilikom dostavljanja pismena striktno formalno i sadržinski primjenjuje odredbe Glave X DOSTAVLJANJE PISMENA Zakonika o krivičnom postupku;
- da u budućem radu vodi računa da se ne ponavljaju propusti utvrđeni ovim mišljenjem.

Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima dužno je da, po isteku roka od 30 dana od dana prijema ovog akta, dostavi izvještaj Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore o preduzetim radnjama na izvršenju ove preporuke.

**ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**
Snežana Armenko

Dostavljeno:

- podnositeljki pritužbe
- Osnovnom državnom tužilaštvu u Pljevljima
- A/a.